

**FIRST SEMESTER B.A./B.Sc. DEGREE EXAMINATION
JANUARY 2014**

(UG-CCSS)

Common Course – Sanskrit

SK 1A 07 (01) – KAVYA LITERATURE AND APPLIED GRAMMAR

(2012 and earlier Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

Answers may be written **either in Sanskrit, English or in Malayalam.**

I. Choose correct answers from the brackets : (समुचितमुत्तरं कोष्ठादादाय लिखत)।

1. तथैव - सन्धिच्छेदं कुरुत ।

[(a) तथा + एव (b) तथा + व (c) तथा + इव (d) तथे + अव]

2. इति + अयम् इत्यस्य सन्धिं कुरुत ।

[(a) इत्यवम् (b) इत्युयम् (c) इत्ययम् (d) इतोयम्]

3. वने भवम् इत्यस्य एकपदं लिखत ।

[(a) वन्यम् (b) वनम् (c) वानवम् (d) वननीयम्]

4. मखजम् इत्यस्य विग्रहः ।

[(a) मखे जातम् (b) मखाय जातम् (c) मखैः जातम् (d) मखस्य जातम्]

5. ऋतुसंहारस्य कर्ता कः ।

[(a) भारविः (b) माघः (c) कालिदासः (d) श्रीहर्षः]

6. किरातार्जुनीयकाव्यं कः रचितवान् ।

[(a) जयदेवः (b) मुरारिः (c) कुमारदासः (d) भारविः]

7. नैषधमहाकाव्यस्य कर्ता कः ।

[(a) श्रीहर्षः (b) माघः (c) शङ्करः (d) भारविः]

8. कुमारसम्भवे नायकः कः ।

[(a) गणपतिः (b) शिवः (c) विष्णुः (d) पार्वती]

Turn over

9. कः साक्षात् पशुः ।
 [(a) पुच्छयुक्तः (b) संगीतसाहित्यकलाविहीनः
 (c) मूढः (d) उत्तमः]
10. के प्रारब्धं न परित्यजन्ति ।
 [(a) मध्यमाः (b) अधमाः (c) गानम् (d) उत्तमाः]
11. _____ परिहर्तव्यो विद्यया भूषितोपि सन् ।
 [(a) दुर्जनः (b) धनिकः (c) पापेन (d) अधमेन]
12. अनुद्धताः _____ समृद्धिभिः ।
 [(a) चपलाः (b) वानराः (c) सत्पुरुषाः (d) मानिनः]

(12 × ¼ = 3 weight)

II. Answer in one or two sentences: (वाक्येन वाक्याभ्यां वा उत्तरयत)।

13. यदि तर्हि इत्यव्ययं उपयुज्य वाक्यमेकं स्वकीयं लिखत ।
 14. विदुरनीतिः कस्मिन् ग्रन्थे अन्तर्भवति ।
 15. वरतन्तुशिष्यः कः । स धनार्थं कं प्रपेदे ।
 16. कालिदासविरचितं खण्डकाव्यं किम् ।
 17. शिवानि वस्तीर्थजलानि कच्चित् । कः कं प्रति एवं पृच्छति ।
 18. स्तम्बेन नीवार इवावशिष्टः । कः कीदृशो नीवार इव ।
 19. सन्मित्रलक्षणं किम् ।
 20. किं यथार्थं भूषणं भवति ।
 21. धनस्य तिस्त्रः गतयः काः ।

(9 × 1 = 9 weight)

III. (a) व्याख्यात :-

22. प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन नीचैः प्रारभ्य विघ्नविहताः विरमन्ति मध्याः ।
 विघ्नैः पुनः पुनरपि प्रतिहन्यमानाः प्रारब्धमुत्तमगुणाः न परित्यजन्ति ॥

अथवा

23. विपदि धैर्यमथाभ्युदये क्षमा सदसि वाक्पटुता युधि विक्रमः ।
 यशसि चाभिरतिर्व्यसनं श्रुतौ प्रकृतिसिद्धमिदं हि महात्मनाम् ॥

(1 × 2 = 2 weight)

Q. 24. Answer any two : (द्वयोरुत्तरं लिखत) :-

24. भर्तृहरेः शतकत्रयमधिकृत्य लिखत ।
25. विदुरनीतिमधिकृत्य संक्षिप्य उपपादयत ।
26. Explain fully: (श्लोकं व्याख्यात):-

सर्वत्र नो वार्तमवेहि राजन् नाथे कुतस्त्वय्युशुभं प्रजानाम् ।
सूर्ये तपत्यावरणाय दृष्टेः कल्पेत लोकस्य कथं तमिस्त्रा ॥

(2 × 2 = 4 weightage)

Q. 27. सप्रकरणं आशयं विशदयत :-

27. कलाक्षयः श्लाघ्यतरो हि वृद्धेः ।
28. लोकेन चैतन्यमिवोष्णरश्मेः ।

(2 × 2 = 4 weightage)

Q. 29. Write essays on any two: (द्वौवधिकृत्य उपन्यासं रचयत)।

29. वरतन्तुशिष्यं प्रति रघोः वचनानि संक्षिप्य लिखत ।
30. Write an essay on the features of Mahakavyas.
31. Write a brief picture of Sandesakavyas in Sanskrit.

(2 × 4 = 8 weightage)